

โครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

1. หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามของมหาวิทยาลัยว่า “ศรีปทุม” และพระราชทานความหมายว่า “เป็นบ่อเกิดแห่งวิชาที่เบิกบานเช่นดอกบัว” ซึ่ง ดร.สุข พุคยาภรณ์ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยศรีปทุมได้ตระหนักและเห็นความสำคัญว่าสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ทำให้การศึกษาแก่เยาวชนอันเป็นกำลังในการพัฒนาความเจริญให้แก่ประเทศชาติ จึงมีปรัชญาว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 40 กว่าปี มหาวิทยาลัยศรีปทุมได้มีปณิธานอย่างแน่วแน่ในการที่จะสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพพร้อมที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตลอดจนมีความเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำของชุมชนและสังคมที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความซื่อสัตย์ต่อรกราบรณวิชาชีพอย่างแน่วแน่สมดังปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “ปัญญา เขียวชาลยู เบิกบาน คุณธรรม”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีนโยบายสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบ **สหกิจศึกษา Co-operative Education** ขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้เป็นสถาบันนำร่องในการดำเนินโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 การศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษา (Co-operative Education) สถาบันการศึกษาจะร่วมกับสถานประกอบการจัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฎิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพจากการได้ไปปฏิบัติงานจริง และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามที่ต้องการ วิธีการของสหกิจศึกษาจะเป็นกลไกที่เน้นความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน

นักศึกษาสหกิจศึกษาจะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ทั้งนี้จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานประกอบการนั้น ๆ และต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพจากการไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ทำให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ การจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษานี้จะทำให้นักศึกษาได้รับคุณค่าในการปฏิบัติงานจริงมากกว่าวิธีการฝึกงานแบบเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2.2 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานประกอบการ และสถาบันการศึกษา

2.3 เพื่อให้มีการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่ตอบสนองกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

3. ลักษณะการดำเนินการ

การปฏิบัติงานของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษา (Co - operative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ จะร่วมกันคัดเลือกนักศึกษาเพื่อ

ไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการนั้นๆทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงและทำให้สถาบันการศึกษาได้มีกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและเป็นกลไกที่มีระบบเชื่อถือได้ โดยจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.1 การศึกษาแบบสหกิจศึกษา นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาจะไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ โดยปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานชั่วคราวของสถานประกอบการนั้นๆ มีหน้าที่รับผิดชอบตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา ทั้งนี้สถานประกอบการจะร่วมกับประธานอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจากสาขาวิชาในการคัดเลือกนักศึกษาที่จะปฏิบัติงานตามโครงการดังกล่าว

3.2 สถานประกอบการมีนโยบายในการสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ตลอดจนประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับในการดำเนินงานสหกิจศึกษา และสถานประกอบการจะต้องจัดให้มีผู้แทนซึ่งเรียกว่า พนักงานที่ปรึกษา (Job Supervisor) ที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษาเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ประสานงานโครงการสหกิจศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และสถานประกอบการควรมีการจัดงบประมาณและทรัพยากรให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจจะมีค่าตอบแทนและสวัสดิการในอัตราที่เหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

3.3 ผู้แทนของสถานประกอบการที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการในการวัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ของการประเมินผลคิดเป็นระดับคะแนน S (Satisfactory - ผ่าน) และ U (Unsatisfactory - ไม่ผ่าน) ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องจัดทำและนำเสนอรายงานการปฏิบัติงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และคณะกรรมการวัดและประเมินผลของคณะที่จัดส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน

3.4 คณะกรรมการวัดและประเมินผลของคณะที่จัดส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานจะพิจารณาข้อมูลที่นักศึกษานำเสนอเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานต่อไป

4. หน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยศรีปทุมจัดให้มีโครงการสหกิจศึกษา โดยมีศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่พัฒนาการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาตามนโยบายของคณะกรรมการโครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประสานงานระหว่างคณะ และ สาขาวิชาต่างๆ ในการคัดเลือก ดูแล จัดส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการต่างๆ มีอาจารย์ทำหน้าที่ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่สถานประกอบการ อาจารย์ นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด มีอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา (Co-op Adviser - CA) ในสาขาวิชาที่นักศึกษาไปปฏิบัติงานทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านสหกิจศึกษาภายในสาขาวิชารับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอ ทำการนิเทศงานและ ให้คำปรึกษาด้านวิชาการรวมทั้งการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาและประเมินผล

5. ขั้นตอนของการดำเนินการโครงการสหกิจศึกษา

5.1 ประกาศรับสมัครนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยให้นักศึกษาที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษายื่นแบบแจ้งความจำนงเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา (คณะ/สาขาวิชา) พร้อมกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาผ่านระบบสหกิจศึกษาออนไลน์ของมหาวิทยาลัย ตามสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด

5.2 การคัดเลือกประธานอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาจะพิจารณาและคัดเลือกนักศึกษาที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาโดยพิจารณาตามคุณสมบัติของนักศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การคัดเลือกนักศึกษาไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ นั้นจะมีการประสานงานกับสถานประกอบการในการคัดเลือกนักศึกษาที่จะไปปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ ตามที่สถานประกอบการต้องการ

5.3 การเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติงาน ก่อนที่จะให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงจะจัดให้มีการฝึกอบรมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาที่ขาดการฝึกอบรมจะไม่ได้รับการพิจารณาให้ไปปฏิบัติงาน และต้องออกจากความเป็นนักศึกษานี้ในโครงการสหกิจศึกษาโดยปริยาย และก่อนไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษาจะจัดให้มีการประชุมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อประชุมชี้แจงพร้อมรับโอวาทจากอธิการบดี และพบอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ซึ่งจะแนะนำการปฏิบัติงานในสถานประกอบการด้านวิชาการ ระเบียบวินัย บุคลิกภาพ

5.4 กิจกรรมระหว่างที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสาขาวิชาจะทำหน้าที่ดูแล ติดตามการปฏิบัติงาน และนิเทศงานของนักศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้งระหว่างที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ กรณีที่นักศึกษามีความประพฤติไม่เหมาะสมระหว่างที่ไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ มหาวิทยาลัยจะระงับการปฏิบัติงานของนักศึกษาทันที

5.5 การประเมินผลภายหลังจากที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ครบระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกับสถานประกอบการ โดยใช้กระบวนการการประชุม การสัมภาษณ์ การสังเกต และส่งแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานตามระดับคะแนนจากระบบ S (Satisfactory - ผ่าน) และ U (Unsatisfactory - ไม่ผ่าน)

6. ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา

6.1 เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษา และสถานประกอบการต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา

6.2 สถานประกอบการมีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมในด้านวิชาการระดับหนึ่งไปช่วยปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานประจำมีเวลาสร้างสรรค์งานให้กับองค์กรมากขึ้น และเป็นวิธีการช่วยคัดเลือกบุคลากรเข้าเป็นพนักงานประจำในอนาคตโดยไม่ต้องมีการทดลองงาน ทำให้สถานประกอบการลดค่าใช้จ่ายในการสอนงานระหว่างทดลองงานลงได้

6.4 นักศึกษาจะได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ด้านวิชาชีพเพิ่มเติมนอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง ได้เรียนรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ รวมทั้งมีความรับผิดชอบในการทำงาน สร้างความมั่นใจในตนเอง และเพิ่มคุณค่าในด้านศักยภาพในการทำงานที่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีศักยภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันทีที่สำเร็จการศึกษา

6.4 ทำให้เกิดการพัฒนารายบุคคลให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอัน จะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าทั้งต่อตัวนักศึกษา สถานประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพราะสถาบันการศึกษาสามารถผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานได้

6.5 ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยทางอ้อม กล่าวคือ การปฏิบัติงานของนักศึกษาระหว่างศึกษานั้น เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาจะสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพของตนได้ทันที และมีประสิทธิภาพซึ่งทำให้ไม่เกิดความสูญเปล่าทั้งฝ่ายนายจ้างและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้รับรางวัลสถานศึกษาดำเนินการสหกิจศึกษาดีเด่นระดับชาติ

ผู้บริหารและนักศึกษารับมอบรางวัลในงานวันสหกิจศึกษาไทย พ.ศ. 2556

